

I, 16.

I, 16.

RECTOR
 ACADEMIAE VITEBERGENSIS
GEORGIVS
F R I D E R I C V S
K R A V S D
 DIGESTI VETERIS PROFESSOR
 PVBLICVS ORDINARIVS CVRIAЕ PROVIN-
 CIALIS CONSISTORII ECCLESIASTICI
 SCABINATVS AC FACVLTATIS IVRI-
 DICAЕ ASSESSOR ITEMQVE ORDINIS
 IVRIDICI H. T. DECANVS

INSTITUTVM

ERNESTI GOTTHOLD TITTELII,
 WAHRENBRUCKENSIS SAXON.

S. S. THEOL. CVLTORIS

MEMORIAM LIBERALITATIS WOLFRAMSDORFIAE
 ORATIONE ANNIVERSARIA
 IN MAIORI AUDITORIO

IV. NON. OCTOBR. A. S. R. CICDCCCLXV.

RENOVATVR

C I V I B V S
ET STVDIORVM AESTIMATORIBVS
 COMMENDAT.

Praemittitur Antiquitatum Germaniae Specimen XX. Saxon-
carum Originum XII.

RECTOR
ACADEMIE ALTBREGENSIS
GEORGIUS
ERIDERICAS
KRAAS-D

DIGESTI VETERIS PROFESSOR
PALEOGRAS ORDINARIAE CURIAE PROVIN
CIALIA CONSISTORII ECCLESIASTIC
BONINENSIS AD FACULTATIS IUR
MIGAE ASSASSOR INGENIE ORBIS
HARDI ET DECORA
INSTITUTUM

HERNOLD TITTELI

MANUSCRIBA SAXON
AD HABENDA CULPATORI
MEMORIA LIBERALITATIS MONTANIENSIS
ANNAE UND VERSARIA
MAMOILOVIA AUDITORIO
GEOFFROY DE GESCORCE
TOMAS

GOEWENNS
ATLANTICOLOGIA
COMITAT

BRUNNENSCHE VERLAGERIE
DEUTSCHE UNIVERSITÄT ZÜRICH

Non semper esse damnandam scriptorum recentium de rebus antiquioris aeui fidem, quamvis aliorum temporibus, quibus eae gestae sunt, propiorum silentium suspicione moueat, hodie viris doctis et in arte critica satis exercitatis multis documentis constat; quum non scriptores modo quidam vetustiores recuperati sunt, sed tanta etiam diplomatum copia ex tenebris in lucem protracta est, quibus ea didicimus, quae Spangenbergiis, Letzneris, Fabriciis, et horum similibus, qui auctores, quos secuti erant, tacuerunt, antea nemo credidisset. Imo in Gobelinno Persona, in Ertwino Erdmanno, in Hermanno Cornero, aliisque, quibus monasteriorum aut virium tabularia patuisse perspicimus, solis quae legi diu sunt credita, confirmari monumentis demum antiquissimis, quorum notitiam dies adperuis, vidimus. In his sunt multa, quae ad res Vi-dechindi Ducis, quae cur a scriptoribus Francicis praeteritae fuerint, nuper diximus, pertinent, et sollerti inuestigatione ob multiplicem in antiquitatis cognitione vsum sunt dignissima. In his numeramus HERMANNI CORNERI, cuius diligentia plurimae antiquae memoriae seruatae sunt, testimonium: (in Chron. A. c. 10 CXXVII. p. 669. ap. ECCARD. p. 669) *Qui Otto fuit de stirpe Widekindi, hereditas de Brunsuic. Successores enim huius Widekindi obtinuerunt multas comitias et dominia puta in Saxonia Stekelenborg (L. Tekelenborg) Ringersbelen*

ghelen, (L. Ringelhem) Stoterlingborg, et Werle;
in Angaria siue Westphalia Engberen; et in Frisia
fuerunt potentes. Notandum est primo, quid vo-
cabuli stirpis significari aeuo, quod medium vo-
cant, solitum fuerit; quia haec Cornerum ex ant-
iquiore scriptore sumissæ patet, ut ostendemus.
Quia hic hereditati opponitur; satis adparet non
paternum quidem vnicæ genus, sed maternum
quoque eo designari; quorum illud Otto Northei-
mensis ad Videchindum non referebat; quod de
auiae tamen Matthildis stemmate alio tempore
probabitur. Sed maioris momenti est, quod de
posterioris Videchindi hoc loco refertur; de quibus
quam iniuste a nonnullis dubitatum fuerit, in
Spec. XIX. iam nonnulla praecepiimus. Repetiit
hanc eandem narrationem IOANNES AB ESSEN-
DIA (in Biblioth. Hist. Gotting. T. I. p. 56.) etsi
nonnihil diuersam, et quidem ex fratribus Hermanni
collecta Chronica Videchindi. SCHEIDII qui-
dem (in praef. p. 37.) coniectura est, HERMAN-
NVM DE LERBECKE, sub fratribus HERMANNI no-
mine ybique laudari; quae tamen, quum nihil ta-
le in vtroque illius Chronico, tam Schauenburg-
ensi, a MEIBOMIO, quum Mindensi a LEIBNI-
TIO editis, occurrat locum vix habebit. Nec HER-
MANNVM CORNERVM intelligi posse, adiectæ
huic fratri Hermanno indicationes aliae docent;
ut taceamus rationem temporum, quae non pati-
tur, ut IOANNI huic ESSEDIENSI tam breui in-
notescere, et laudandum toties videri, Chronicon
Corne-

Cornerianum ab Eccardo editum potuerit. Quin
quum omnia ab hoc IOANNE AB ESSEND. prola-
ta sub Hermannorum nominibus, in nullum ex no-
tis hodie Hermannis conueniant, et ne hic quidem
locus, quem ex Cornero attulimus, ob diuersa ad-
mixta, huc trahi posse videatur; longe certe con-
sultius erit, de isto more auctores laudandi, qui
monachorum ante renatas litteras proprius fuit, et
de quo in Specimine harum Antiquitatum XIV.
tot luculenta exempla protulimus, expense et ex
collatione veri similium cogitare. Scilicet quum
IOANNES fratri Hermanni alias Chronicon Min-
dense, hic vero Chronicon Widekindi laudet, vi-
detur vsus fuisse codice quodam, in quo primo loco
Hermannii Chronicon descriptum, adiectum vero
incerti scriptoris Chronicon Mindense fuerit; vnde
eodem exemplo, quo sub Gregorii Turonensis no-
mine ipsum Annales Francicos allegare monuimus,
hoc alicui Hermanno attribuerit. Res ipsa vero
hausta ex scriptore quodam vetusto et bonae fidei,
quem desideramus, eo magis credi potest, quia
Mindae et in vicinia nihil celebrius rebus Videchin-
di fuisse, ea CHRONICA, quae Meibomius et Pisto-
rius ediderunt, prolatis antiquis hymnis, satis do-
cent. Amplum certe per Angariam et Westpha-
liam Videchindi patrimonium fuisse, quod ad po-
steros transmissum et hereditatum diuisionibus in
plures postea sparsum sit, IAC. ANDR. CRVSIVS (in
Witikindo c. IV. et XI.) ostendit. Sed possunt nunc
luculentiora addi. Budenfeldam in confiniis Haf-

siae fuisse in ditione eius, postquam iam Christia-
nus erat, ALTFRIDVS (vit. Ludigeri l. III. §. 22.)
testatur. Stenuordam et Wildeshusam eundem do-
minum habuisse, e MEGINHARDO (c. VI. et VII.
in Bibl. Goetting. p. II. 13.) cognoscimus. Iburgum
eidem NORBERTVS (vit. Bennon. ap. ECCARD.
c. XVI.) attribuit. ADO VIENN. (Chron. act. VI.
A. 1021-1031, p. 214. ed. Morell.) castrum Vuitbergh
memorat, quod prope Vernae et Visurgis con-
fluentes haud procul a Remena situm fuisse, ex
variis ANNALIBVS FRANCORVM, ex SCRIPTO-
RE de vita Caroli M. ap. Pithreum, ex REGINO-
NE, et ex AIMONE, in eiusdem rei narratione
adparer, quod idem postea Vedegenberch di-
ctum fuisse ex IOANNE ESSENDIENSI (A. 1021-1031,
p. 61.) perspicimus. Atque hinc clarissime patet
origo erroris sequiorum scriptorum, quando Vi-
tebergam hanc nostram a Videchindo conditam
fuisse, ambiguitate nominis decepti, tradiderunt.
Ipsam Matildem Augustam fundos Videchin-
deae familiae patrimoniales in Angaria petiisse,
quando a filiis post obitum Henrici ob dotalitio-
rum magnitudinem exagitata secessit, e narratio-
ne SCRIPTORIS de vita eius (c. III. p. 199.) et
ex ANNALISTA SAXONE (A. 1021-1031, p. 199.)
haud obscure colligimus. Idem IOANNES ES-
SENDIENSIS (p. 40. 48. 54. 55. 61.) Videchindi
possessionibus adnumerat Vechtelaram, Mindam,
Angariam, Vidckindesburgum, Wedegenstei-
num: cui addi poterunt, quae CAR. GER. GVIL.

LODT

LODTMANN in Monumentis Osnabrugensibus de
his obseruauit. Ringelhemum quoque non falso
inter Vindechindeae gentis possessiones referri a
Cornero, hodie e diplomate discimus, quod EC-
CARDVS (geneal. Princ. Sax. praef. p. 6.) exhi-
buit, in quo Imadus, Matthildis patruus, conditor
ibi monasterii memoratur. Imo huius Immedin-
gicae familiae opes florentissimas in Saxonia fu-
isse ANNALISTA SAXO, ALBERTVS STAD. et
CONRADVS A LICHTENAV (ad A. clCLV.) te-
stantur, quod SCRIPTOR etiam vitae Meinwerci
confirmat. Idem de Vnuano, quem clarissimo
genere *Immedingorum oriundum* scripsit, memo-
riae prodidit ADAMVS BREM. (Hist. E. I. II. c.
XXXIII.) quem etiam praedium Bodegun e suo
patrimonio sacro collegio suo donasse narrat.
Plura etiam de Meinuerco, qui ex eadem stirpe
erat, SCRIPTOR vitae huius refert, (n. xxxii.
xxxiv.) et urbem Plessam, atque Hauuerlon, Hu-
kilhem, Mandelbiki, Goldbiki, Doddohuseu,
Hokinesleue, Vuakeresleue, praedia, ab ipso Pa-
derbornensi pontificio donata esse commemorat.
Quod autem a CORNERO et IOANNE AB ES-
SENDIA de potentia posterorum Videclindi
in Frisia refertur, intelligendum est de bonis,
quae Imadus ex coniugio Adelae, Wichmanni,
in Frisia potentis comitis filiae, adquisi-
uit: ut plenam fidem faciunt, quae TESCHEN-
MACHER (in Annal. Cliu. p. 476. 499.) et docti-
simus DITHMARVS (I. I.) exposuerunt. Quod
autem

autem recte CORNERVS distinxit, vocabulis *comitiarum* et *dominiorum*, alia erant patrimonia familiae Vindichindeae, ob quae nuper *virum egregiae libertatis* Theodoricum vocari ostendimus, et alia bona, quae aut connubiis, aut beneficiorum lege, postquam comites, Ottonum praesertim tempore, in regionibus Slauorum limitaneis, per tractus circa Bodam, Salam atque Albim constituti sunt, quaesuerunt: de quibus alio tempore agendum erit.

Nunc indicandum est ERNESTI GOTTHOLDI TITTELII, S. litt. cultoris ornatissimi, consilium, quo cras officio publice recolendi liberalitatis Wolframsdorffiae memoriam defungi, et orationem in maiori auditorio de litterarum praestantia habere paratus est. Vestrae, cives, elegantiae humanitatisque quum sit, honori pulcherrimi, quod Deus immortalis hominum generi concessit, muneris, et quo vestrum decus omne atque tota felicitas potissimum censemur, ex animis fauere; huic oratori, qui in commendationem eius quaedam differere in animum induxit, eo studiosius et benevolentius aures praebebitis, et nostrae academie ornamenta atque bona iusta vos aestimatione metiri ostendetis. P. P. v. Non. Octobr. A. R. S. CICCI LXV.

VITE BERGAE,

LITERIS CAROLI CHRISTIANI DÜRRII.

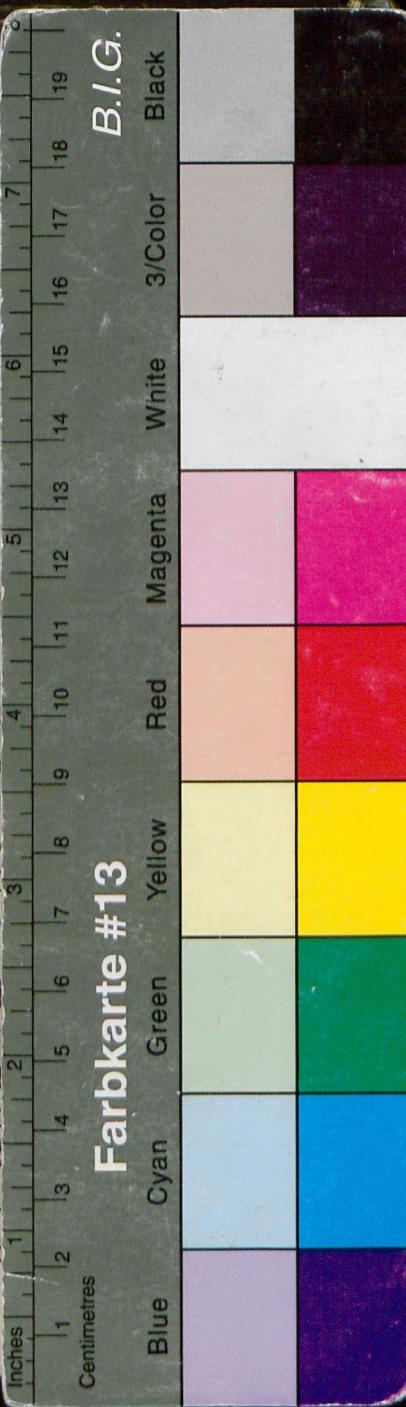
Thn 2972

ULB Halle
007 441 851

3

B.I.G.

RECTOR
ACADEMIAE VITEBERGENSIS
**GEORGIVS
FRIDERICVS
KRAVS D**
DIGESTI VETERIS PROFESSOR
PVBLICVS ORDINARIVS CVRIAEC PROVIN-
CIALIS CONSISTORII ECCLESIASTICI
SCABINATVS AC FACVLTATIS IVRI-
DICAEC ASSESSOR ITEMQVE ORDINIS
IVRIDICI H. T. DECANVS
INSTYTUTVM
ERNESTI GOTTHOLD TITTELII,
WAHRENBRUCKENSIS SAXON.
S. S. THEOL. CVLTORIS
MEMORIAM LIBERALITATIS WOLFRAMSDORFIAE
ORATIONE ANNIVERSARIA
IN MAIORI AVDITORIO
IV. NON. OCTOBR. A. S. R. CICIOCCCLXV.
RENOVATVR
C I V I B V S
ET STVDIORVM AESTIMATORIBVS
COMMENDAT.

*Praemittitur Antiquitatum Germaniae Specimen XX. Saxon-
carum Originum XII.*